

Saulėta, diena 30°, naktį 20°
Saulė teka 7:54, leidžiasi 6:15

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian Daily Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6106
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LV

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

Chicago, Ill. — Seštadienis, Vasario-February 9 d., 1974 m.

Kaina 15c

34

BRITANIJA RUOŠIASI RINKTI PARLAMENTĄ

ČILĖS KRIKŠČIONYS DEMOKRATAI KRITIKUOJA KARINĘ VYRIAUSYBĘ

SANTIAGO. — Čilės antikomunistinėje koalicijoje, kuri liaudies fronto vyriausybės prezidento Allendes laikais, gan sartinai veikė, atsirado didelis plyšys. Didžiausios politinės partijos — krikščionių demokratų — vadai paskelbė savo memorandumą, pasiūstą sausio 18 d. Čilės karinės valdžios prezidentui generolui Augusto Pinochet. Krikščionių demokratų vadas Patricio Aylwin ir jo pavaduotojas Osvaldo Olguin sako, kad vyriausybė lauzo žmonių teises, skriaudžia darbininkiją ir bando užgnaužti čilės politinių partijų veiklą.

Čilės krikščionys demokratai nusivylė karine vyriausybe, nes ji, uždraudusi politinę veiklą, pradėjo persekioti ne tik kairiųjų partijas, bet ir krikščionių demokratų veikėjus. Daug jų buvo atleisti iš tarnybų, iš darbo unių ir kai kurie pateko į kalėjimus. Karinė valdžia uždraudė politinį darbą unijose, studentų organizacijose ir kašmynsčių tarybose. Vienintelė partija, kurios valdžia netrukdo, yra nacionalistai, kurių vadas Sergio Jarpa neseniai viename laikraštyje ragino karinę Čilės vyriausybę „valdyti Čilę visą generaciją“.

Krikščionių demokratų vadai neslepia, kad ir jie rėmė karinį perversmą. Jie pripažįsta, kad Čilėi reikalinga trumpa diktatūra, tačiau reikalauja, kad grįžti prie parlamentarinės sistemos ir reikalauja vengti kraštutinių išsikišimų, kaip dabar vyriausybės vykdomi žmonių suiminėjimai, bauginimai, be teismo kalinimai ir panašūs veiksmai. Krikščionių demokratų vadovybė tikisi, kad karininkai Čilę valdys trejis-ketverius metus, bet ne ilgiau.

Memorandume paliešti ekonominiai klausimai. Sakoma, kad valdžia visą našta uždėjusi ant skurdžiausių Čilės žmonių, leisdamas kilti kainoms. Darbininkai uždirba mažai ir daug šių tiesiog badauja, sakoma krikščionių demokratų rašte, o biznieriui daro milžiniškus pelnus. Tokia situacija yra neteisinga ir pavojinga, sako memorandumas, kurio turinui pritarę ir buvęs prezidentas Eduardo Frei Montalva.

Indijai nepatinka Amerikos bazė

NEW DELHI. — Indijos vyriausybė jau kelintą kartą pasmerkė Amerikos ir Britanijos susitarimą padidinti britų valdomoje Diego Garcia saloje karinį aerodromą ir uostą. Sala yra Indijos vandenynė apie 1,000 mylių į pietus nuo Indijos krantų. Premjerė Indira Gandhi pareiškė savo kalboje, kad Indijai gresia išoriniai pavojai, nes kai kurios kaimyninės šalys smarkiai ginkluojasi, o kitos galybės planuoja Indijos vandenynę įsteigti atominį ginklų bazę. Indijos pareigūnai neslepia, kad premjerė kalbėjo apie Pakistaną ir Ameriką.

Gynybos departamentas atsisakė komentuoti tvirtinimą, kad bazėje bus „atominis ginklų“. Departamentas niekada nei paneigia nei patvirtina kalbas apie atominius ginklus ir neskelbia, kur jie laikomi ar nelaikomi. Diego Garcia saloje manoma išleisti apie 30 mil. dol. aerodromo pailginimui ir uosto padidimui. Šiuo metu ten yra 200 kareivių, o bazę padidinus, bus 600. Saloje būsimi nedidelė karo laivyno tiekimo bazė.

IS VISO PASAULIO

WASHINGTONAS. — Senato užsienio reikalų komitetas patvirtino Joseph Sisco valstybės departamentą pasakėtoriumi politiniams reikalams. Komitetas patvirtino McMurtrie Godley ambasadoriumi Libane ir William Jorden — ambasadoriumi Panamoje.

SEOULAS. — P. Korėjoje šeši protestantų dvasiškiai buvo nuteisti keturi po 15 metų ir du po 10 m. kalėjimo už prezidento Parko kritikavimą.

WASHINGTONAS. — Senatorius Fulbrightas pasiūlė rezoliuciją, kuri gerokai apkarpytų Amerikos paramą užsienio valstybėms. Jis siūlė per 8 mėnesius užbaigti karinę ir ekonominę paramą, duodamą per Tarpautinio išvystymo agentūrą. Užsienio paramą senatorius palygino į vežio ligą, kurią bandoma gydyti morfina, kuris sumažina skausmą, bet ligos neišgydo.

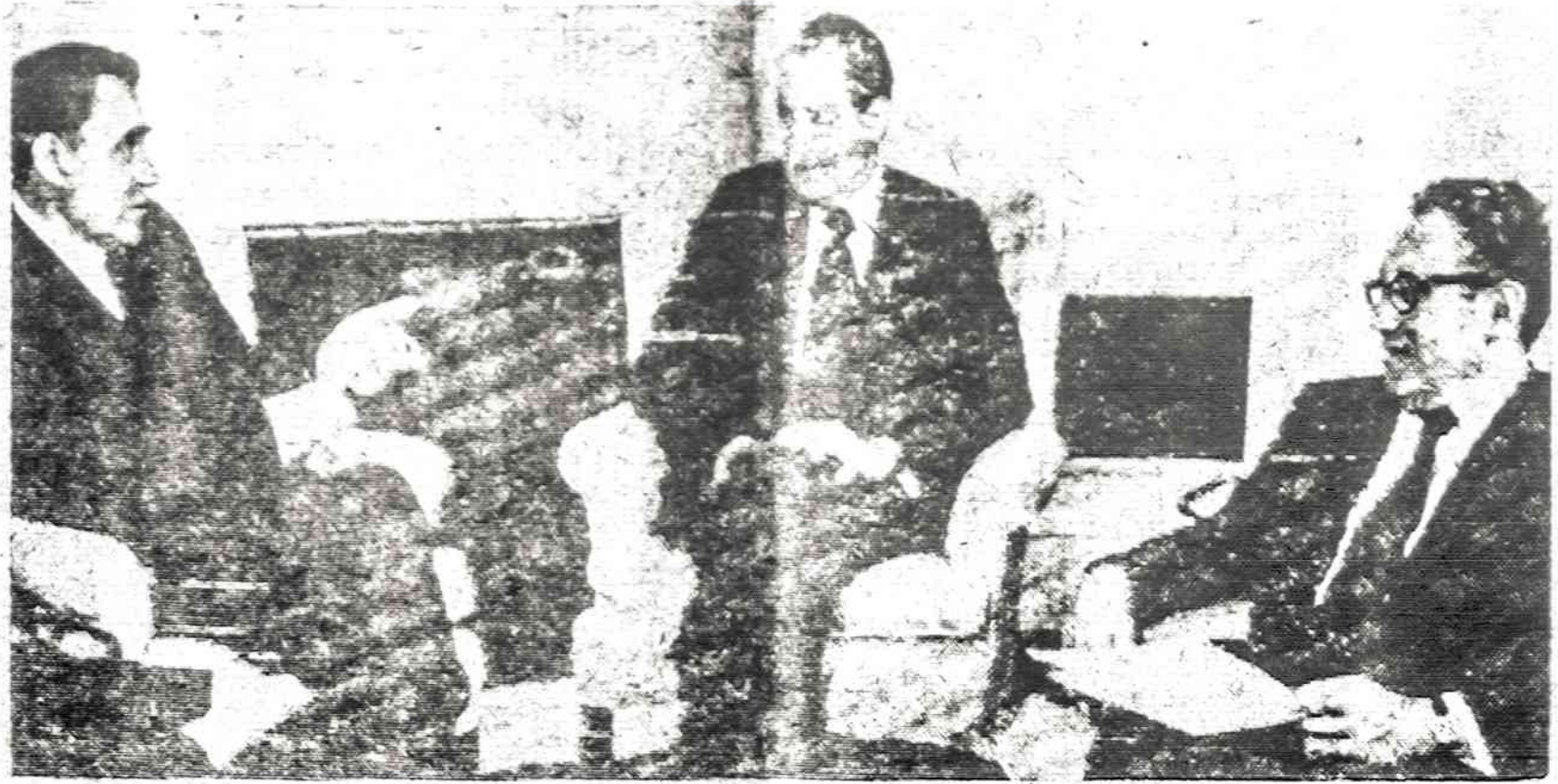
SAN JOSE. — Costa Rico prezidento rinkimus laimėjo Daniel Oubier Quiros, buvęs užsienio reikalų ministeris. studijavęs teisę Montrealyje ir Sorbonoje. Jis kartą jau kandidavo į prezidentus 1966 m., tačiau tada pralaimėjo.

KUWAITAS. — Arabai teroristai paleido iš Japonijos ambasados Kuwaite 12 įkaitų, kai valdžia pažadėjo jų nebausti, bet išleisti važiuoti, kur jie nori. Japonijos vyriausybė ir Singapūras pažadėjo leisti išvykti kitai teroristų grupei, kuri puolė Shell bendrovės sandėlius Singapūre. Kuwaito spauda kritikuoja paleistinius, kad jie pasirodė Kuwaite savo darbams. Spauda sako, kad paleistiniai turėtų kovoti prieš Izraelį, o ne daryti arabams gėdą visame pasaulyje.

PASADENA. — Iš Mariner 10 ateinančios fotografijos rodo, kad Veneros planeta apgaubta tirštu debesų sluoksniu, kuris juda, lyg planetoje visą laiką būtų audra.

ALEKSANDRIA. — Virginijos teisininkų draugija pašalino iš savo tarpo buvusį prezidento patarėją John Dean už neteisingą elgesį — teisingumo trukdymą.

Indijos vandenynas iki šiol buvo nelabai svarbus, tačiau padidėjus naftos svarbai, keliai į naftos valstybes pasidarė strateginiai labai svarbūs. Sovietų karo laivai dažnai plaukioja Indijos vandenynė, o atidarius Suez kanalo, tų laivų skaičius dar padidės, kadangi rusai galės per trumpą laiką peržengti savo karo laivus ir uodosios jūros ar Viduržemio jūros į Indijos vandenyną. Todėl Amerika ir Britanija susitarė irgi laikyti tame vandenynė didesnę karo jėgą.

Baltuose Rūmuose vasario 4 dieną tarėsi sovietų užsienio reikalų ministeris Andrei Gromyko, prezidentas Nixonas ir valstybės sekretorius Kissingeris.

KISSINGERIS PANAMOJE PASIRASĖ DERYBŲ DEL KANALO ZONOS GAIRIŲ

PANAMA. — Amerika ir Panama ketvirtadienį pasirašė susitarimą, kuris nustato pagrindines gaires Panamos kanalo sutarties deryboms. Svarbiausias šio susitarimo punktas sako, kad „amžinybės“ sąvoka yra išmetama. Naujoje sutartyje bus aiškiai nustatytas terminas, kada sutartis užsibaigia. Susitarimą pasirašė valstybės sekretorius Kissingeris ir Panamos užsienio reikalų ministeris Juan Antonio Tack. Sena sutartis sakė, kad Amerika amžinai valdys Panamos kanalą. Naujoje sutartyje bus pabrėžta, kad kanalas yra Panamos suvereninė dalis, tik Amerikai leidžiama jį kartu su Panama administruoti ir ginti.

Panamos kanalo zona buvo lyg valstybė valstybėje ir dėl to Panamos santykiai su Amerika visada nukentėdavo. Ir šį sykį Kissingeris pasitiko demonstracijos su plakatais: „Viena valstybė po viena vėliava!“, „Suverenumas — taip, kolonializmas, — Ne!“ Didžiausias įtempimas buvo 1965 m., kai apie 3,000 Panamos gyventojų įsibrovė į kanalo zoną, kurią valdė Amerika. Kareiviai nušovė 20 panamiečių ir 200 sužeidė, žuvo ir 4 amerikiečiai.

Panama gauna iš Amerikos kasmet apie 2 mil. dol. už Kanalo Zoną. Iš turistų ir kitų su kanalu susijusių biznii Panama gauna trečdalį visų savo pajamų. Naujoji sutartis duos panamiečiams lygybės su Amerika jausmą, ir, galimas daiktas, daugiau pajamų. Iki šiol su Panama derybas vedė ir dėl principų susitarė buvęs P. Vietnamo ambasadorius Bunkeris. Gal jam bus pavesta derėtis ir dėl kanalo sutarties.

TRAPANI. — Gerasis Samarietis, Biblijos pasakojimu, nepaėjo pro šalia kelio gulintį sužeistą žmogų. Tuo pavyzdžiu panamiečiai pasielgė ir Trapani, Italijos vyskupas. Važiudamas automobiliu jis ir jo šoferis pastebėjo ant kelio gulintį motociklą ir šalia jo du jaunuolius „be samonės“. Vyskupas sustojo jiems padėti. Jaunuoliai pašoko, atėmė vyskupo pinigė, nuplėšė jo kryžių nuo kaklo ir sėdė ant motociklo, nuvažiavo.

Pasirašytame kariuomenės atitraukimo susitarime neminimas Amerikai patikėtas vaidmuo, tačiau valstybės departamentu pareigūnai patvirtino, kad toks susitarimas žvalgyti buferio zoną yra padarytas.

Potvyniuose Pietų Afrikoje žuvo virš 100 žmonių.

New Yorko miesto meras Abraham Beame (dešinėje) prisakdina savo padėjėją Paul Gibson.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

● Vakar Skylab-3 astronautai marinių pulk. Gerald Carr, civilinis mokslininkas dr. Edward Gibson ir pulk. William Pogue iš karo aviacijos laimėjai nusišalė nustatytose vietose ir buvo iškelti iš vandens su visu Apollo erdvėlaiviu. Jie apskriejo apie žemės rutulį 1,346 kartus.

● Prancūzija veda derybas su Iraku, kuris už savo naftą, kuri reikalinga Prancūzijai, pagedauja ginklų.

● Sen. Clifford Case kritikuoja vyriausybę, kuri, be kongreso žinios, paskolinsu Sovietų Sąjungai 500 mil. dol. už nedideles 6% palūkanas.

● Occidental Oil bendrovė susitarė su Libija, kur bendrovė ieškos naftos šaltinių per 35 metus. Jai skirtas 11 mil. akrų plotas.

● Amerikos sunkvežimių vairuotojai dar nebaigė savo streiką. Illinois valstijoje peršauti du vairuotojai, vienas persautas Ohio valstijoje ir yra kritiškai padėtyje. Vairuotojai toliau reikalauja, kad jų vartojamo skysčio kuro kainos būtų sumažintos.

● Illinois greitkelį — Tollway valdyba paskelbė, kad jos pajamos iš imamų pravažiavimo mokesčių sausio mėn. sumažėjo 5%.

● Grenadai vakar švenčiant nepriklausomybės pradžią, kitų Karibų salų atstovų iškilmės nesimatė. Naujos valstybės premjeras suėmė opozicijos vadą Maurice Bishop, kuris esąs komunistas.

Pompidou serga

PARYŽIUS. — Prancūzijos vyriausybė paskelbė, kad prezidentas Pompidou susirgo gripu ir daktarų patariamais keliais dienas bus savo bute. Ši žinia vėl atgaivino Paryžiuje kalbas, kad Pompidou rimtai serga ir gali greit pasitraukti iš pareigų. Sakoma, kad jis turįs kaulų smegenų vėžį, myelomą, kuri neleidžia kūnui gaminti kraujo. Laikraščiai jau seniai pastebi, koks ligotas atrodė Pompidou, kai jis retais atvejais pasirodė publikai.

Prancūzija viceprezidento neturi ir prezidentui mirus ar pasitraukus, jį pavaduotų senato pirmininkas, kuris per 35 dienas turi suorganizuoti naują prezidento rinkimus. Pompidou terminas baigiasi tik 1976 metais, tačiau retas prancūzų politinio gyvenimo stebėtojas mano, kad jis išbus iki kadencijos galo.

BRITANIJOS ANGLIAKASIAI NUTARĖ STREIKUOTI IR KAMPANIJOS METU

LONDONAS. — Negalėdamas susitarti su anglikasių unija, Britanijos premjeras Heath paprašė karalienės Elzietos, kuri šiuo metu yra Australijoje, paleisti parlamentą ir šaukti naujus rinkimus vasario 28 d. Karalienė tuoj telegrama atsiuntė savo pritarimą. Jai teks anksčiau sugrįžti iš kelionės vasario 28 d. paskirti naują premjerą, — rinkimus laimėjusios partijos vadą. Vakar anglikasių unijos taryba svarstė ar pradėti šiandien streiką ar atidėti jį po rinkimų. Nors nuosaikesnieji vadai siūlė streiką nukelti, komunistai ir jų rėmėjai nutarė streikuoti tuoj pat.

Vengras kardinolas atkerta Vatikanui

VIENA. — Vengrijos kardinolas Mindszenty per savo sekretorių, prelata Tibor Meszaros padarė pareiškimą, kuriame pabrėžė, kad jis ne savo noru atsisakė savo turėtos arkivyskupijos ar Vengrijos katalikų primo titulo. Prieš paskelbdamas tą pareiškimą kardinolas ilgai kalbėjosi su popiežiaus nuncijumi Austrijoje prelato Opilio Rossi.

Pareiškime sakoma, kad kardinolas neatsistatydino. Nutarimas buvo padarytas vien tik Apaštališkojo Sosto. Kardinolas noris pataisyti susidariusį įspūdį, kad nutarimas padarytas po intensyvaus jo susirašėjimo su popiežiumi. Vatikanas savo paskelbtais pranešimais bandė sudaryti įspūdį, kad popiežius patvėkė prikalbinti kardinolą pasitraukti, kad jo pasitraukimas būtų bažnyčiai naudingas.

Kardinolo pareiškimas spaudai buvo paskelbtas vengrų ir vokiečių kalbomis. Pareiškime kardinolas puola komunizmą. „Vengrija ir vengrai katalikai nėra laisvi. Bažnyčios administracija yra kontroliuojama komunistų valdžios, kuri nutaria, kurios kunigos įšventinti ir kam duoti valdyti vyskupijas. Vengrijos konstitucija garantuoja religines laisves, tačiau šiuo metu tos laisvės užgnaužtos, nežiūrint tėvų pagedavimų religijos mokymas iš mokyklų išmestas. Vyskupų paskyrimas ar vyskupijų administratorių paskyrimas, negrąžinant religijos laisvių, neišsprendžia Vengrijos katalikų problemų, pareiškė kardinolas, pridėdamas, kad paskyrimas vadinamą „taikos kunigų“ svarbiose bažnyčios vietose tik lauzo kunigų ir tikinčiųjų pasitikėjimą vyriausia bažnyčios vadovybe. Tokiose rimtose aplinkybėse kardinolas Mindszenty negalėjęs atsistatydinti.

Nežinia ar Austrijos vyriausybė išmės kokių žygių prieš kardinolą, nes jo pareikšta Vengrijos valdžios kritika gali neutraliai Austrijai nepatikti. Austrija duodama kardinolui leidimą apsigyventi Vienoje, išpažė iš jo pažadą, kad jis nepolitikuos ir nebandys sugrįžti slapta į Vengriją. Jis ramiai iki šiol gyvena Vienos katalikų seminarijos klierikų bendrabutyje. Tik Vatikanui šį komunizmo priešą pašalinus, jis neiškętęs pasisakė prieš Vengrijos režimą.

Vatikanas jau paskyrė Esztergom vyskupijos administratorium vyskupą Laszlo Lekai.

AMANAS. — Jordano karalius Hussein pats nuvyko į Jerusalemyje, kur buvo įvykęs sukilimas ir klausinėjo kareivių apie jų problemas. Karalius pažadėjo padidinti kariuomenės ir policijos algas.

Premjeras Heath kreipėsi į balsuotojus per televiziją ir pabrėžė, kad dabar patys balsuotojai turėtų pasakyti anglikasiams ir kitoms panašioms grupėms, kad laikai yra sunkūs ir visi sėdi tame pačiame laive. Jei jūs dabar mus bandysite paskandinti, mes visi kartu nusksimė, kalbėjo Heath.

Stebėtojai pripažįsta, kad premjeras daug rizikuoja, nes darbiečiai gali rinkimus laimėti. Sename parlamente buvo 322 konservatoriai, 287 darbiečiai, 11 liberalų ir 10 mažesnių grupių atstovų.

Valdžios ministrai tvirtina, kad anglikasių reikalavimai, jei jie būtų patenkinti, padidintų infliaciją kuri ir taip nesulaikoma didėja. Premjeras savo kalboje klausė balsuotojų: „Ar jūs norite stiprios vyriausybės, kuri turi aiškų autoritetą daryti boje klausė balsuotojų: „Ar jūs norite parlamento ir rinktos vyriausybės, kuri kovotų prieš infliaciją? Ar norite valdžios, kuri pasidotu kainų kilimo grėsmei, spaudžiama vienos grupės?“

Darbo partijos kandidatams labai nepatinka, kad vyriausybė pabrėžia faktą, kad anglikasių vadovybėje yra komunistų, kurie siekia pakeisti Britanijoje parlamentarinę sistemą. Finansų ministeris Anthony Barber pasakė trečiadienį parlamente, kad ginčs su anglikasiais yra ne tiek svarbu pinigai, kiek svarbu klausimas: ar britai bus valdomi demokratinės vyriausybės su parlamentu, ar jie nori chaoso ir totalitarinės komunistų valdžios.

Anglikasių unijos taryba, nutarusi streikuoti rinkimų kampanijos metu, sutiko sumažinti pikietavimą, apribodama jį tik kasyklų, anglies sandėlių pikietavimu. Vyriausybė parlamente pabrėžė, kad ji nevensis išaukinti ir kariuomenės, jei streikuotojai imsis smurto veiksmų ar nelegalių metodų.

Faisalas noris baigti boikotą

NEW YORKAS. — Chase Manhattan banko prezidentas David Rockefeller sugrįžęs iš 14 dienų kelionės po arabų valstybes, pareiškė spaudai, kad jo apilankytas Saudi Arabijos karalius Faisalas yra palankus netos boikoto atšaukimui. Egipto prezidentas Sadatas irgi norėtų užbaigti boikotą, tačiau kitos arabų valstybės tam nepritariančios.

Bankininkas Rockefelleris pareiškė, kad dabartinė padėtis pasaulyje negali ilgai užtrukti, nes naftos stoka ir jos aukštos kainos gali sukelti depresiją visame pasaulyje. Nafta vartojančios valstybės turi greit ieškoti išeities išsokamos bendromis jėgomis naujų energijos šaltinių ar investuodamos pramonę ir technologiją arabų šalyse.

Visu pirma, žurnalas yra aiškus ir religinės, protestantiškos, krikščioniškos krypties. Vietoj įprasto redakcijos vedamojo, pirmuųjų straipsnių eina kurio kunigo pamokslas. Ir čia aptariama 1978 m. gruodžio numerį pradžioje spausdinamas kun. Povilo Dilio pamokslas "Tiesos ir meilės".

Visą titulinį puslapiį puošia kompozitoriaus portretas, o 49-52 puslapiuose Halina Dilienė jo kūrybinės veiklos 50 metų sukaktį prisimena straipsniu "Kompozitorius pianistas Vladas Jakubėnas". Straipsnis iliustruotas dar pora (grupučių) nuotraukų, kuriose suaktuvininkas yra centrinė figūra.

riuose nepaprastai gausu religinių kultūrines lietuvių protestantų kronikas. Daugelį kronikos gabaliukų lydi labai geros, aiškos, portretinės ir grupinės, o taip pat ir nelabai aiškos grupinės foto nuotraukos. Joks kitas mūsų žurnalas nėra taip gausiai iliustruotas. Kai kurios nuotraukos net nieko bendro neturi su mirusiuju, sukaustuvininku, posėdžiautoju, puotautoju, maldininku kronikom, kaip pav. apatariame numerioje dr. A. Šabanienės darytos nuotraukos Lietuvoje, ekskursijos metu. Yra nuotraukos, bet nėra ekskursijos aprašymo. O būtų įdomu! Kronikose ir nuotraukose randa vietos bent kelių skirtingų konfesijų lietuvių protestantai: evangelikai reformatai, evangelikai liuteronai, baptistai, metodistai. Kronikose dažnai susikundžiama žmonių abejingumu (argi ir katalikai ne ta pačia liga serga?). Pobūvių nuotraukose dominuoja seni, ar bent pagyvenę veidai. Guodžiamasi veikluoju akademiniu jaunimu ir jam žurnalo rale skirta keli puslapiai, iš kurių spjosi gražūs, žydintys veideliai.

Kaip raudoną siūlą, per visus mano turimus numerius tęsiasi kartumo užuominės katalikų adresu. Jėzuitams kitių daugiausia. Tuo stebėtis netenka, nes mūsų katalikų Lietuvoje protestantai, ypač kalvinistai, per daug ilgai buvo laikomi posūnių vietoje. Vis dėlto, kai kurie autoriniai, man regis, viską labai persidūdo, apėję apie paskutinį dvidešimtmetį kalbėdami. Vienas iš tokių yra V. Karosas. Mūsų Sparnų 33-čiam numerio jo straipsnis "Lietuva Vatikano politikoje" beveik nieko bendro su tikrove neturėjo. Skaitai apie katalikų bažnyčios nedorybes, ir plaukai šiaušiai. Blogiau šiandien, negu inkvizicijos laikais, negu viduramžiais. Tik kai jau randi, kad Akiračiai yra jaunųjų mūsų katalikų intelektualų laikraštis, tai iškart pralinks-mėjai... Ir 35-tam numery, straipsnyje "Is pergvyentos praeties i ateiti" V. Karosas pries kataliku pasisako griežciausiai. Norom-norom su daugeliu siam

Pasitraukdamas nuo Suez kanalo, Izraelio kareivis paskutinį kartą išbando savo laimę su meškerė.

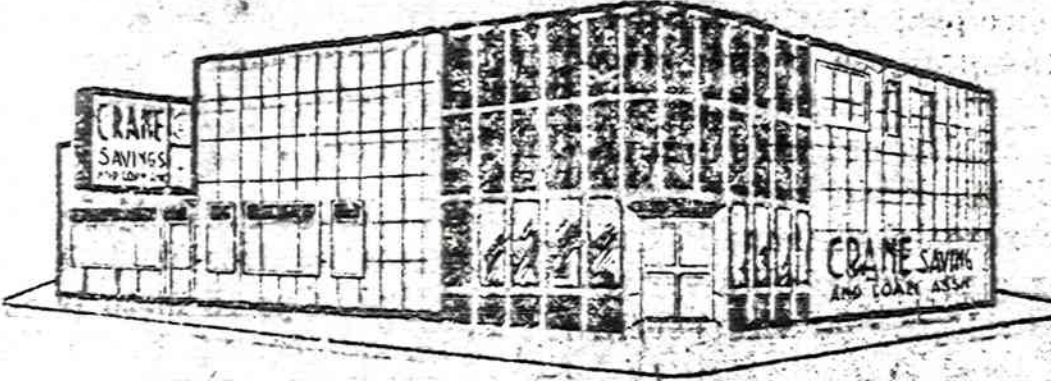
bažnytiniai apsidžiaugė gimnazistu, ne ilgai suaugusiųjų pokalbiai prie pietų stalo rūpejo, o dvi gražios, meilios klebonienės giminaitės iš Biržų. Vis dėlto, su garsioju kunigiu klebonu Adomu Šernu ir mes, jaunieji pasikalbėdavome, arba, tiksliau, pasiklausydavome jo išmintingų žodžių. Jis buvo nepaprastas tolerantas ir atlaidsi visokioms jaunimo išlaigoms. Jo veido bruožai per tris su viršum dešimtmečių man išblėso, tik atsimenu, kad buvo storas ir lėtų judesius, jau pagyvenęs žmogus. Jei ne anas biržietis mergaitės, gal nebūčiau nė žinojęs, kaip atrodė medinės reformatų bažnytelės vidus. Bet tos mergaitės labai gražiai giedodavo ir mes, visi trys gimnazistai-katalikai, ketę šventadienių pralaidome reformatų bažnytelėje, atmenau, sausakimiai pilnoje gražiai giedančių maldininkų. O juk ir Biržuose, ir Rokišky, ir Joniškelyje tuo metu plakėsi raudonos vėliavos, didesni keliai dulkejo nuo bolševikų tankų. Ne, švobiškyje ketę savaidį mes to košmaro nejutome. Švobiškio žaliu slėniu tekejo plati, bet labai sekli, iki kelių lengvai per-

Jokiu būdu netikiau tiems Mūsų Sparnų autoriams, kurie teigia, jog nepriklausomos Lietuvos jaunoji karta protestantus tebelaikė antros klasės lietuviais, arba visai nės nelietuviais. Man regis, kad eiliniai katalikai, dar toli, toli prieš Jono XXIII laikus.

Norintiems su žurnalu iepazīti, štai administrācijas adresas: Jonas Palšis, 5718 South Richmond Street, Chicago, Ill. 60629. Kaina — auka.

Ziema kol kas tebera "sveini", bet sniego ziems metams jau prīsnīgo daugiau negu reikia. Normālai sniego Čikagoj per ziema prīsnīga iki 39,7 coliu, o šiemet per pirmajai ziemas pusē prīsnīgo jau 43,4 colius. Praceito trešdienieno naktī Čikagošs šiaurs ir vakary priemiesfīnse sniego buvo nuo 9 iki 12 coliu. Vėjui pūciant iki 30 mylių per valandą sniego' pusny keliu ir gatvės vietomis padare nepravžiuojamas. Kovā su sniegu miestās įkinkē 225 motorizuotas mašinas. Dėl sniego kaltes jau penki čikagiečiai mirė.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ F. B. S.

47 and Rockwell Street. Tel. Lafayette 3-1983

NEMOKAMAI VIETA AUTOMOBILIAMS

7

Mokama 4 metų
Certifikatams.
Mažiausia \$5,000
ar daugiau.

6 1/2 %

Mokama 1 metų
certifikatams.
Mažiausia \$1,000
ar daugiau.

5 1/4 % ON INVESTMENT
ACCOUNTS

Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį
DIVIDENDAI MOKAMI KAS 3 MĖNESIAI.
Prašome aplinkyti naują mūsų namą.

VALANDOS: Pirmadienį ir ketvirtį 9:00 ryto — 8:30 vak.
Antradienį ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaroma.

Standard Savings Time

It's always Standard savings time at Standard Federal Savings. And it's been that way since 1909. We believe that anything can be yours if you save for it.

With our Six Savings Plans, your money will grow

It's always Standard savings time at Standard Federal Savings. And it's been that way since 1909. We believe that anything can be yours if you save for it.

With our Six Savings Plans, your money will grow with the highest interest rates we can offer.

What's more, there's a certain satisfaction to saving a satisfaction you'll feel even after your goal is met.

7½% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$5,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.90% on interest accumulated for 1 yr.	6¾% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 30 Month Maturity YIELD INCREASES TO 7.08% on interest accumulated for 1 yr.	5¾% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 90 Days Maturity YIELD INCREASES TO 6.00% on interest accumulated for 1 yr.
7% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 4 Year Maturity YIELD INCREASES TO 7.35% on interest accumulated for 1 yr.	6½% YEARLY	CERTIFICATE ACCOUNTS* \$1,000 Or More 1 Year Maturity YIELD INCREASES TO 6.68% on interest accumulated for 1 yr.	5¼% YEARLY	PASSBOOK SAVINGS Interest Paid to the Date of Withdrawal YIELD INCREASES TO 5.75% on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 - 847-1140

Assets over \$195,000,000.00
Reserves over \$17,500,000.00
Founded 1909

JEI JUS NORITE SIUSTI
SIUNTINI - DOVANA I LIETUVA IR USSR DALIS
NAUDOKITES PATARNAVIMU PLAČIAI
ŽINOMOS FIRMOS

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

(LICENSED BY VNEŠPOSYLTORG)

VYRLAUSIA ISTAIGA

1776 Broadway, New York, N. Y. 10019 — Tel.: 581-6590—581-7729

Siuntiniai, siunčiami per mūsų firmą, paskyrimo vietą pasiekia trumpiausiu laiku. Siuntinių pristatymas garantuotas. Visi muitai apmokami mūsų įstaigose, gavėjas NIEKO NEMOKA.

Prie firmos skyrių yra krautuvių, jose rasite žemiausiomis kainomis pasirinkimui įvairiausių au-
dinių, taip pat maisto produktų, odos avalynės ir kitų daiktų.

PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, INC.

Affiliated with PODAROGIFTS, INC.

Prima užsakymus butams, automobiliams, dovanų pažymėjimams, motociklams, šaldytuvams, televizijos imtuvams ir įvairioms kitoms sovietinėms prekėms, kurias galite užsakyti Lietuvoje ar USSR gyvenantiems giminėms. Papildomų žinių traukukite mūsų pagrindinėje įstaigoje ar bet kuriame mūsų skyriuje.

Atidaryta kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 valandos ryto iki 4 valandos popiet.

MŪSU SKYRLAI:

ALLENTOWN, PA.	— 126 Tilghman Street	435-1654
BALTIMORE 31, MD.	— 1900 Fleet Street	242-4246
BROOKLYN, N. Y. 11218	— 485 McDonald Avenue	467-6445
BUFFALO 12, N. Y.	— 701 Fillmore Avenue	895-0700
CHICAGO 22, Ill.	— 1241 No. Ashland Avenue	486-2818
CHICAGO, Ill. 60629	— 2608 West 69 Street	925-2787
CHICAGO, Ill. 60609	— 1855 West 47 Street	376-5755
CLEVELAND 13, Ohio	— 1028 Kenilworth Avenue	771-9496
DETROIT 12, Mich.	— 11601 Jos Campau Avenue	365-6780
FARMINGDALE, N. J.	— 2602 Grand Carre Rd	365-6786
HAMTRAMCK, Mich.	— 11339 Jos Campau Avenue	365-6740
HARTFORD 6, Conn.	— 122-126 Hillside Avenue	249-6216
LOS ANGELES 4, Calif.	— 159 So. Vermont Avenue	385-6550
NEWARK, N. J.	— 378 Market Street	642-2452
NEW YORK 3, N. Y.	— 78 Second Avenue	674-1540
NEW YORK 3, N. Y.	— 141 Second Avenue	473-7480
PHILADELPHIA 23, Pa.	— 631 W. Girard Avenue	769-4507
RAHWAY, N. J.	— 47 East Millton Avenue	381-8800
SOUTH RIVER, N. J.	— 41 Whitehead Avenue	257-6222
SYRACUSE, N. Y. 13204	— 515 Marcellus Street	475-9746
TRENTON 10, N. J.	— 1152 Deutz Avenue	392-0206
UTICA, N. Y.	— 963 Bleeker Street	732-7476

VADOVAI IR VADOVELIAI

(Tęsinys)

Rudys. Mes esame į švietimo tarybą išrinkti kvalifikuoti mokytojai, dėstome Amerikos mokykloje, žinome, koks vadovėlis linkamas, koks ne. Mes ir iš Lietuvos galime imti nuotraukas ir dėti į vadovėlius, kokias norime. Ar jūs manote, kad iš Lietuvos nieko negalima imti?

Vaičiūnienė. Čia tuo tarpu kalbama tik apie tas nuotraukas, įvaizdžius, kurios į vadovėlius įdėtos.

Pėteraitienė. Mes esame irgi kvalifikuoti mokytojai. Nors Amerikos mokykloje nedėstome, bet žinome, kokio vadovėlio reikia, kad jis perduotų ateities kartoms tautinę gyvybę.

Rudys. Jeigu vadovėlis būtų pašalintas, būtų įžeistas mokyklos direktorius Razminas ir inspektorė Rugytė.

Atsakymas. Jėdu neturėtų dėl to įsižeisti, nes ne jėdu vadovėlių išleido, o ji priėmė vyriausios savo vadovybės "rekomenduojami" (Kaip Rugytė savo straipsnyje 1973. XI. 3 rašė). Jeigu ir įsižeistų, verčiau tegu įsižeidžia du asmenys, negu būtų įžeista didžioji lietuvių dalis, partizanai, kiti kovotojai ir klaidinami vaikai!

Radvila. Ar jūs skaitėte mano straipsnį Naujienose? Kavaliūnas. Skaičiau. Bet

kas Naujienose rašoma nekreipiamė į tai dėmesio, arba tokių laikraščių neskaitome.

Vaičiūnienė. Laikraščiai, kurių neskaitome, ne visada rašo tik blogai, kuriuos skaitome, ne visada rašo tik gerai. Žmonės ir laikraščiai kurie netalkina sovietinei ir kitokiai okupacijai, visi turi bendruomenines teises. (Bendrieji LB-nės įstatų nuostatai 15 pusl.)

Kavaliūnas. Jeigu šis vadovėlis būtų pašalintas, nukenktų lietuviai Lietuvoje.

Si tezę trenkte pritrenkė!... nes ja išsišokama, tartum šis toks vadovėlis atsirado ne be pagalbos iš už geležinės uždangos, ne be įpareigojimo juo aprūpinti išeivijos liuanistines mokyklas, ne be įpareigojimo žūt būt jį įvesti į mokyklas kaip tik tokį!

Kadangi tuoj paskui šią tezę išgirdome iš susidariusios padėties siūlomą išeitį, tai šiai tezei atremti vos spėta įterpti tokį atsakymą: vadovėlio nepriėmus, būtų užkirstas kelias toliau tokius vadovėlius leisti... žinome — pavergtai tautai Lietuvoje būtų džiaugsmas ir moralinė atrama. Maskvos pastatytams, įsitikinusiams jos bolševizmo gerumu, valdžios nariams ir tokiems partietiams, ir atsiunčiamiems čia propagandistams būtų smūgis dėl nesėkmės... O atsiunčia-

miams apsimetusius bolševikais būtų mums didelis pasitenkinimas.

A. Kerelis, pradžioje pasitarimo piktingasis, kaip Apylinkės valdyba išdriso taip kelti vadovėlio reikalą, dabar siūlė išeitį abiem pusėm nusileisti, protokoliskai tartant, daryti nuolaidą.

Pirmasis amerikietis skridęs erdvėse, astronautas John Glenn Nėw Yorke gavo Franklino Žymenį.

Atsakymas.

Čia nėra koks parduodamas ar perkamas dalykas, kad jis leistųsi deramas, o vienos nedalomos idėjos. Tos idėjos skaldyti niekas neturi teisės ir niekas tokios teisės duoti negali. Turime įpareigojimą ištesėti iki galo.

Kavaliūnas. Žinau, jog ir Amerikos mokykloms kartais išleidžiama netinkamų vadovėlių, bet jie neatmetami, o vartojami, kal pateikiami geresni. (Tuo lyg pripažindamas, atitaisydamas pradžioje teiginį, kad vadovėlis, pakeltus parašą "Pažangos kokybė" ir "Lietuvos Laukai", geras).

Klebonas. Ar gali vadovėlio nepriimti kuri mokyklos vadovybė.

Kavaliūnas. Gali.

Jo "gali" papildomas taip. Market Parko Kristijono Donelaičio mokykla ir Cicero parapišės mokyklos lietuviškosios klasės nepriėmė.

Klebonas. Ar jūs neturite V. jam skyriui kito vadovėlio? Atsakymas. Turime tos pačios autorės parašytą, iki šiol vartojamą "Lietuvos Laukai". Juo būtų galima išsiversti; kal dabartinis bus reikiamai pataisytas. Arba kol tie patys "Lietuvos Laukai" bus papildyti kuo nauju. IV skyrius galėtų apsieiti su Kregždute. Tai būtų taip, kaip daro ir Amerikos mokyklos, kol išleidžiamas tas pats pataisytas ar naujas vadovėlis.

Kavaliūnas aiškino, kad jie švietimo srityje dirba be algos, iš idėjos, (tartum kitų idėjinių tautinių sričių darbininkai, pav. tautinių šokių, dainų sambūriai... dirbą už algą). O be vadovėlių, švietimo taryba išleidžia ir daugiau knygų. Vieną tokią p. Kavaliūnas rodė klebonui, slaptomis net įstumtą į Lietuvą.

Radvila. Ar jūs žinote, kiek pavergtų lietuvių dėl tos knygos turėjo iš Lietuvos išvykti?

Kavaliūnas. Mums patarė ir padėjo knygą praveisti vysk. G. Brizgys.

Radvila. Vysk. Brizgys vargu tai darė: jis žino, kas atsitinka tiems, pas kuriuos, ar net kurių aplinkoje aptinkama, slapta atėjusi iš laisvojo pasaulio, knyga?

Kavaliūnas. "Tėvų nameliai brangūs" priimti, pagirti mokytojų studijų savaitėje. Jeigu jie bus iš Market Parko parapišės mokyklos pašalinti, mes eisime toliau — aukščiau!

Atsakymas. Grasinimas... Klebonas. Kokį jūs imsitės priemonių?

Kokių imsis priemonių, kur

JEI "NAUJIENAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA SVIESĄ

eis aukščiau, kad kaip tik patys aukščiausi nepasakė.

Grasinamieji ne tik nenusigandomė, bet dar tvirtiau įsitikinomė, kad mūsų aukščiausiasieji vadovai, dirbą iš idėjos, vadovėlio liuanistinėms mokykloms tinkamumui įrodyti reikiamų faktų neturi, nes neatrėmė nė vienos pastabos, iškeltos iš vadovėlio konkrečių lapų.

Laikas baigėsi. Liko neatsakyta, kas vadovėlių mokytojų studijų savaitėje išgrynė, kokiose aplinkybėse, nuotakose, kelių asmenų, kaip jis priimtas. (Apie tą priėmimą buvo pasakota anksčiau).

Pasitarimą baigė pirmininkas J. Vaičiūnas. Aš tikėjau, kad mes susirinksimė spresti šį nepaprastai svarbų klausimą kupini gery norų ir tik vieno tikslo vedini, būtent, stengtis, kad mūsų atžalynas būtų tikru ir sveiku valgiu šotinas, kad nebūtų praimta nuodingų bacilių. Deja, ne visų mūsų tokių norų būta, ir ne visi turėjo tokius tikslus. Panai švietimo Tarybos atstovai, kaip matome, neparodė jokio noro padarytąsias klaidas taisyti, priešingai, — jas palikti. Atsimename, kad klysti yra žmogiska, bet klaidoje pasilikti yra nedovanotina, kad vadovėlis klaidingas, tą turėjo ne-

tiesioginiai pripažinti patys, nepatirta. Tačiau Market Par-

švietimo Tarybos atstovai, jokios klaidos neapgyne". Vadovėlis "Tėvų nameliai brangūs" iš Market Parko liuanistinės mokyklos iki šiol dar neatleistas.

Ar PLB-nės, lietuviškojo švietimo aukščiausias vadovas J. Kavaliūnas čjo kur aukščiau ieškoti pagalbos "nepalankiesiems sudrausminti, tiesiog dar

(Pabaiga)

Nuo 1914 metų

Midland Savings aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dėkojame Jums už mums parodytą pasitikėjimą. Mes norėtume būti Jums naudingi ir ateityje.

Sąskaitos apdraustos iki \$20,000.

Frank Zogas, President

MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4046 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632
PHONE: 254-4470

5 1/4 %

Passbook Savings. All accounts compounded daily — paid quarterly.

7 1/2 %

4 Years Savings Certificate (Minimum \$5,000).

5 1/4 %

PER ANNUM PASSBOOK ACCOUNTS.

INSURED

6 3/4 %

PER ANNUM \$5000 or more minimum 30 months

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

4071 ARCHER AVENUE

CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL: LA 3-8248 (WEST OF CALIFORNIA AVE.)

7 1/2 %

PER ANNUM certificates \$5000 or more 4 year min.

FEDERAL HOME LOAN BANK SYSTEM

6 1/2 %

PER ANNUM \$5000 or more 2 year min.

By 1986
Nancy will be
ready for college

CHICAGO ***
savings and loan association
6245 south western avenue 476-7575

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakiusios 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2 %

PER ANNUM \$5,000.00 OR MORE 4 YEAR MATURITY

6 3/4 %

\$5,000.00 OR MORE 30 MONTHS MATURITY

6 1/2 %

\$2,500.00 OR MORE 1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Išleista 1923 metais.

Tel. 421-3070

Išlaidos pietuose klemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100.

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.00 per year; other countries \$25.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiestiuose:	
metams	\$24.00
pusei metų	\$13.00
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$22.00
pusei metų	\$12.00

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Devynierius metus statė krautuvę

Vilniaus centre, dešiniajame Nerio krante, "tarybinė" Lietuvos valdžia, gavusi visus Maskvos leidimus, pritarimą bei paramą, ir sukaupusi visus gabiausias inžinierius bei statytojus, prieš devynierius metus pradėjo statyti krautuvę ir ateinančio kovo mėnesį tikisi suruošti įkurtuves. Kiekvienam aišku, kad statyba nepaprastai ilgai užsitęsė, bet žinovus nustebino ir tas nepaprastas tos naujos krautuvės brangumas. Josios pastatymas dvigubai brangiau kainavo, negu pradiniai apskaičiavimai. Šis reikalas visame Vilniuje sukėlė daug kalbų ir įvairiausių komentarų. Komunistų partijos ideologinio žurnalo redaktorius rado reikalo įkinkyti A. Liekį, kad surinktų faktus ir parašytų, kodėl ta "socialistinė statyba" eina tokiu lėtu žingsniu ir kodėl naujos krautuvės pastatymas išėjo toks brangus.

Ameriką pasiekusiam paskutiniame Komuniste yra daug idomių tos statybos smulkmenų. Straipsnis atmuštas lėtai "socialistinei statybai" pateisinti. Mums jis pasako, kodėl okupantas nepajėgė sutvarkyti krašto ūkio reikalų ir jokių būdų negali pasivyti laisvojo pasaulio valstybių žemės ūkio ir pramonės pažangos. Liekis pastebi, kad per tą laiką buvo atstatytas nuo žemės drebėjimo sugriautas Taškentas, o Vilniaus priemiestyje pastatytos Lazdynų gyvenvietės, tuo tarpu Vilniaus miesto krautuvė ankštny nekilio. Kai pranešė, kad jau rengiamasi tos krautuvės įkurtuvėms, tai žmonės nebetikėjo.

Liekis praneša, kad tos naujos krautuvės architektai buvo Zigmantas Landbergis ir Vytautas Veliūnas, o statybos darbų vykdytoju buvo Virgilijus Laurelis. Kliūva architektams, bet daugiausia, aišku, kliūva darbų vykdytojui. 1964 metais tai krautuvei pastatyti buvo paskirti \$2,018,000 rublių, o praėjusių metų pabaigoje krautuvei statyti jau buvo išleista 4,501,000 rublių. Apie tos krautuvės statybą Liekis iš Laurelio gauna tokius duomenis:

"Lyginant projektinę užduotį ir darbo brėžinius, matyti, kad projektinėje užduotyje nemaža darbų buvo iš viso praleista arba žymiai sumažintos šių darbų apimtys. O ką reiškia praleisti darbą projekte? Antai projektinėje užduotyje "užmiršo" įrašyti reklaminius, dekoratyvinius darbus, nors kainuoja jie daugiau kaip 100,000 rublių. Atliekant inžinieriaus tyrimus "neaptiko" gruntinio vandens, o pradejus statybą, jis pasirodė. Jeigu tai nėra brokas projektuotojo darbe, tai kas yra brokas? O tas brokas nebuvo pigus. Teko įrengti 34,3 tūkstančių rublių

LIETUVA MINĖTA JAV SENATE

Ketvirtadienį, vasario 7 d., pagal demokratinę konstituciją JAV senatė buvo minima Lietuva ir pasiekė daug laimėjimų. Deja, 1940 m. ji buvo sovietų okupuota. Mes negalime užmiršti Lietuvos laisvės. Pažymėjo, kad lietuviai yra nepalaužiamos dvasios. Priėmė, kad Lietuva įtvarkėsi

kainavusių drenazo sistemą. Projektinėje užduotyje nenumatė daugiau kaip už 80 tūkstančių rublių darbų, susijusių su atraminių sienelių įrengimu; beveik 205,000 rublių "apsirūpė", nustatant pertvarą ir sieną ir t. t." (Komunistas, 1973 m. lapkr. 20 psl.).

Atrodo, kad "tarybinė" valdžia, bestatydama krautuvę, panorė padaryti ją pačia moderniausia, moderniškesnę už Amerikoje statomas naujas krautuves. Sovietų valdžios atstovai, grįžę iš kelionės po Ameriką, panorė toje krautuvėje įvesti televiziją. Jiems atrodė, kad ir Vilniuje galima pakabinti aliuminijaus lubas, kaip jas kabina Amerikos kontraktoriai. Panorė įvesti krautuvėje televiziją, bet pradžioje jai nebuvo praversti laidai. Kai grunte pradėjo veržtis pirmas nerastas vanduo, tai visa drenazo sistema statytojams kainavo 34,200 rublių.

Naujos krautuvės planuotojai numatė specialius baldus, bet kai reikėjo tuos baldus užsakyti, tai paaiškėjo, kad jokia baldų dirbtuvė Sovietų Sąjungoje tokių baldų nedarė. Paaiškėjo, kad statytojai padarė ir kitų didelių klaidų. Jie pirmiausia turėjo paruošti žemę statybai, bet skubėjo ir reikalingų paruošimų nepadarė. Po krautuvės turėjo praversti reikalingus laidus. Viskas brangiau kainavo, kai tuos laidus teko vesti po pastatytą krautuvę.

"Tarybinės" Lietuvos statybos ministerijos kolegija ir Vilniaus vykdomasis komitetas jau 1970 metais nutarė imtis priemonių, kad būtų paspartinti krautuvės statybos darbai ir būtų "likviduotas atsilikimas". Vienas rangovas nusigando ir atkreipė dėmesį į ministerijos nutarimą, bet subrangovams šis nutarimas nieko nereiškė. Jie neskubėjo ir krautuvės statybos pirmyn nestūmė. 1971 metais į šį reikalą įsikišo "liaudies kontrolės komisija", bet ir jie reikalą negalėjo pirmyn pastumti. Galų gale paaiškėjo, kad statybininkai nepajėgia visko pastatyti, ką valdžia suplanuoja. Didžiausia kliūtis yra medžiagų ir patyrusių statybininkų stoka.

Panašiai "tarybinėje" Lietuvoje statoma ne tik tai Vilniaus krautuvė, bet mokyklos, ligoninės ir gyvenamieji namai. Daugiausia namų pristato popieriui, bet ne miestuose. Ministras rašo įvairiausius nutarimus, bet statytojai jų nebeklauso. Liekis šitaip komunistų partijos organe tuo reikalu rašo:

"O kaip dėl buvusių nutarimų? Kodėl į juos tiek mažai reagavo statybininkai? Pirmajame statybos trešte mačiau dar keletą dešimčių įvairių instancijų nutarimų ir įpareigojimų statybininkams (priimtų tik diena kita ankščiau ar vėliau už tuos, kurie lietu universalinės parduotuvės statybą). Juose taip pat netrūko ir įspėjimų, kad bus imtasi "griežtų priemonių" tik jau už mokyklų, ligoninių, vaikų darželių statybų vilkinimą, nors panašiai, kaip universelinės parduotuvės statyboje, dėl lėto darbo tempų ne tik jie būdavo kalti. Paskaitydavo, parašydavo abstraktų atsakymą, kad bus "dedamos pastangos trūkumams pašalinti", įsisėgdavo nuorašą ir aplanką ir... Užmiršdavo". (Ten pat).

Jokubka ir naujai įsigyti jo bendradarbiai, matyt, Komunisto neskaito, jeigu jie vis dar Naujienas kaltina dėl nelemų žinių iš Lietuvos.

zoliucija dėl Kudirkos išlaisvinimo. Ją drauge pasirašė senatoriai Philip A. Hart, Hubert Humphrey, Henry M. Jackson, ir Adlai Stevenson III. Atstovų rūmuose tokią pat rezoliuciją įnešė kongresmanas Robert P. Hanrahan su 50 kitų atstovų.

Senatorius Percy prašė, kad rezoliucija dėl Kudirkos būtų perteikta JAV atstovui prie Jungtinių Tautų, kad ją persiųstų žmogaus teisių komisijai. Senatorius Percy pabrėžė didelį lietuvių įnašą į šio krašto gyvenimą. Yra žinių, kad senatorius Percy Washingtonė ir Paryžiuje turėjo ilgus pasikalbėjimus Kudirkos reikalui su aukštaisiais sovietų pareigūnais.

Lietuvos Nepriklausomybės minėjime senato posėdyje dalyvavo iš Lietuvos Atstovybės Dr. S. Bakis ir Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija — pirmininkas, Dr. Kazys Bobelis, informacijos direktorius, kun. dr. Juozas Prunskis, valdybos narys, Eugenijus Smilgys, ir ALT atstovas Washingtonė, Dr. Jonas Genys.

Senatorius Percy asmeniškai priėmė ALT delegaciją. Dr. Bobelis senatoriui Percy pritarė, kad Kudirkos motina gimusi Amerikoje ir senatorius pažadėjo įnešti atitinkamą pataisą savo raše. Taip pat Dr. Bobelis priminė apie padidėjusius tikinčiųjų persekiojimus ir areštus Lietuvoje. Senatoriui Percy buvo įteikta slapta Lietuvoje leidžiamos katalikų kronikos anglų kalba knyga.

Dr. Bobelis ir Dr. Genys turėjo lietuvių reikalais pasikalbėjimą Valstybės Departamente, taip pat su kongresmanu Edward J. Derwinski ir su turkų ambasada dėl Brazinųskų Eugenijus Smilgys ir kun. Juozas Prunskis Lietuvos ir Kudirkos reikalais aplankė senatorių Henry M. Jackson ir kongresmaną Frank Annunzio.

Dr. Bobelis, Dr. Genys ir kun. Prunskis vakare dalyvavo Joint Baltic American komiteto posėdyje. Komiteto vadovavimą nuo šių metų perima lietuvių Naujųjų komiteto pirmininku lietuvių delegacija parinko Dr. Genį.

Atstovų rūmuose Vasario 16-tos minėjimas bus kovo 5 d.

TEISĖS PROFANACIJA MŪSU SPAUDOJE

P. STRAVINSKAS

Rodos, kad kol Vytautis Vaitiekūnas kada bus spaudoje paskelbęs tikrą tiesą paskatinančią humorą, kad, kai kokiam teisės prafonui reikia išsiųsti į kelnes guziką, tai jis einas pas siuvėją, o kai reikia jam išspręsti kokią rimtą teisės problemą, tai jis lengvai tą patį pasidaras be teisininkų pagalbos.

Šią humorą išreikšė tiesą mums akivaizdžiai patvirtina ir Akiračiū "visapusiškas ekspertas" pseudonimais Vytautas Gedrimas, anksčiau mokęs visus savo laikraščio dar tik "gero žurnalizmo", o pastaruoju metu ėmęs mokyti mus dargi teisės.

Kiek man žinoma, tas V. Gedrimas teisės mokslo nėra baigęs, tik tiek tiek jo laisvės, būdamas nepriklausomas, Lietuvoje VDU teisų fakulteto studentu.

Nežiūrėdamas to, ju Akiračiūose reikiassi, tartum būtų koks didelis teisės autoritetas. Tą savo įsivaizdavimą jis parodė, ir iššodamas į teisinę diskusiją su mūsų žinomu teisininku K. Sidlausku, Muencheno universiteto teisų mokslo daktaru ir Harvardo universiteto teisų fak. magistru, parašiusiu ir teisinę studiją apie pavergtųjų tautų atstovavimą.

1) VLIKas esąs tautos teisė atstovybė, galis kalbėti tautai.

tos vardu, dėl ko jam pe Bendruomenė priklausė ir Lietuvos laisvinimo darbo vadovavimas. Bendruomenė esanti tik VLIKo įsteigta lietuvių, esančių organizacija, ji, tu iš eivų, specifiniais uždaviniais; dėl to ji kalbėti tautos vardu ir negalinti vadovauti Lietuvos laisvinimo darbui.

2) VLIKas savo teisinę galią tautai atstovauti išveda ypač iš tarptautinių precedentų, susidariusių po I-jo ir II-jo Pas. karo.

3) VLIKas išveda savo teisę kalbėti tautos vardu iš teisės. Todėl dėl jo, kaip tautos atstovybės teisinio statuso negalėtų būti jokių abejonių kitų tautų teisininkams, tuom tarpu kai Bendruomenė, būdama tik iš eivų organizacija ir negalinti savo teisinės galios tautai atstovauti, pagrįsti teise, neužimponuosianti jokių kitų tautų teisininkams.

4) Dr. K. Sidlauskas, tarp kitko, pasiremė ir mano teisiniais samprotavimais savo straipsniuose Naujienose, kurias aš irgi išvedu VLIKo teisinę galią pavergtajai tautai atstovauti iš tų pačių pagrindų.

VYT. GEDRIMO KRITINĖS MINTYS AKIRACIUOSE IR KRITINĖS PASTABOS JAM

1) Dėl VLIKo teisiųjų pagrindų

Dr. K. Sidlauskas, lygiai kaip ir aš, esame jau ne kartą išdėstę savo pažiūrą į Vliką, kaip tautos atstovybę, mūsų spaudoje, o Dr. K. Sidlauskas dargi ir savo studijoje apie pavergtųjų tautų atstovavimą ir apie Vliką, kaip tautos atstovybę.

Todėl Akiračiū pseudonimais Vytautas Gedrimas, nesutikdamas su mūsų pažiūra, galėjo ją griauti iš esmės. Bet jis to visai nedarė. Jis, kaip jau ankščiau esu rašęs, šoko į žaidimą Naujienų bendradarbių ir pajaukinėti Dr. K. Sidlauską, taip pat ir mane, kuri Dr. K. Sidlauskas matot, paskvietęs sau pagalbon...

Po to, jis ėmė niekinti VLIKą, vadindamas jį "visokių mirusių organizacijų organu", institucija, kalbanti apie saviškumą "visokių" svetimženklinius "igaliuojimus", "testinimus", "zygius" ir pan.

Čia Akiračiū pseudonimais pasirodė absoliuti nesiorientuotųjų, kas yra VLIKas teisės požiūriu, kokie jo teisiniai pagrindai, koks jo teisinis statusas. Jau pacioje savo diskusijos pradžioje jis pasirodė ne savo rimta, esmine, teisine kritika, o tiesiog teisės profanacija ir savo teisės nemokybės demonstracija.

(Bus daugiau)

VACLOVAS PRŪSAS

PIETŲ IR VIDURIO AMERIKA

(Istorija kartojasi)

7

"POPOL VUH" KNYGA

Imperijos Majų — Aztekų turėjo savo raidyną, raštą panašų į Egipto piramidžių hieroglifinį raštą, skaičiavimo meną ir gerai nusimanę, kaip minėti, astronomijos srityje. Jų raštas jau buvo beveik išsivystęs ir panašus į fonetinį. Tuo raštu jie buvo surašę religiniai istoriskas tradicijas, legendas. Ispanams okupavus tas sritis, majų imperiją, jie išmoko lotynų alfabetą.

Quiche — maja tautietis knygoje "Popul Vuh" — "Visuomenės knyga", seniausia visoje Amerikoje, aprašė mitologiją, kosmoginiją (pasaulio pradžios doktriną), istoriją, tradicijas ir imperatorių chronologiją iki 1550 m. Ši knyga ispanų kalbon tapo išversta XVII a. kunigo Francisco Jiménez.

Ispanams okupavus Senąją Ameriką ir stengiantis greičiau užimtuosius kraštus nutautinti ir sukatalikinti, "Popul Vuh" knyga, kaip ir visa kita kas lietu majų — quiche senovę, buvo iš pagrindų naikinama, deginama, panašiai kaip maskoliški okupantai Lietuvoje kad darė. Gerai dar

Majų observatorija

atsigenu, kai maskolių kareiviai, 1940 m. rudenį, vežė į Petrasilų popieriaus fabriką, priverė pilnus sunkvežimius, Lietuvos metrikacijos archyvų knygų. Knygos "Popul Vuh" vos tris egzemplioriai Europos muziejuose teusitiko.

KITI IŠVEDZIOJIMAI

Sios Vidurio Amerikos minėtos tautos turėjo metalų kasyklas — vario, sidabro, aukso. Jie gaminosi namų įrankius ir ginklus. Turėjo gerai organizuotą kariuomenę

ir vertėsi karais (Aztecai), kad turėtų pakankamai vergų bei tarnų, kurie dirbtų žemę, statytų namus ir atliktų kitus darbus.

Neretai šventyklų apygoje vergus aukodavo dievams.

Vertėsi taipgi žemės ūkiu. Augino kiaušinius gyvulių ir javus. Peabody muziejus Bostone turi suakmenėjusių javų bei yarpų pavyzdžius, rastus bekasinėjančių majų griuvėsių, tyrinėjančių jų namų padargus. Mario Pricon Salas straipsnyje "El legado Indio", sako "kaip ir iš kur atsirado javų kultūra — nėra žinoma, bet manoma, kad jų kultūra kilusi Amerikoje". (Agnes Marie Brady, "Historia de la Cultura Hispanoamericana", 1966). Šią nuomonę sugriaua A. Tautavičius straipsnyje "IX — XIV a. kūrų kultūra", kur sakoma, kad kūrų pagrindinis verslas, be laivininkystės, buvo žemdirbystė ir gyvulininkystė. Visuose tyrinčiuose piljakalniuose randami naminių gyvulių kaulai, suanglęję rugiai, kviečiai, miežiai, avižos, žirniai ir kt. Šaltiniai XIII a. mini dirbamus laukus, jų arimą arkliais, žagrėmis. ("Mokslas ir Gyvenimas", 1967 m., 3 Nr.). Taigi, toli prieš Kolumbui "atranda" Ameriką.

Reikia manyti, kad centrinė Azija buvo apgyventa viduriniojo paleolito epochoje, prieš 40 — 50 tūkstančių metų. Ryti Sibiras maždaug tuo pat laiku, o rytų ir vakarų Europa žymiai vėliau, išsina

kad senasis pasaulis — Europa — buvo apgyventas iš rytų (V. Ilie — Sytyčius, "Nostratinų kalbų lyginimo bandymas. Lyginamasis žodynas", Maskvos leidykla "Mysl", 1971 m.). Kaip minėjau ankščiau, kad Amerikos žemyną apgyvendino žmonės atvykę iš Azijos prieš 30 tūkstančių metų, tai ir priėmama išvada, kad javų kultūra yra kilusi iš Azijos. Visų tautų lopšys taipgi yra Azijoje, nors paskutiniai radiniai Afrikoje — Kenya, Swazi ir Nepalyje — antropologus verčia ir kitaip manyti ("Reader's Digest", August 1973).

MAJAI IR LA VENTA TAUTŲ PRADŽIA

Majų tautos pradžia laikoma 3373 m. pr. Kr. Šitai apskaičiuoja archeologas Herbert J. Spinden, besiremiamas užrašais, rastaais ant medinės dalies, paimtos iš viršutinės vieno rūmų angos; taipgi anglies — 14 analizė. Esą analizės anglies ir užrašai sutampa.

Meksikos archeologas Miguel Cevarrubias išveda, kad La Venta tauta gyvėnusi 1500 m. pr. Kr. ir kad jos klasikinė era buvusi 1000 — 500 m. pr. Kr.

Majai apsigyveno La Venta arba Olmec tautos gyvenvietėje, kad ir būdami taikūs, sukūrė savo valstybę — imperiją, kurios pradžia skaitoma III a. pabaigoje. Ji gyvavo iki XVI šimtmečio. Del ligų, karo ar bado, ar dėl kitokių priežasčių, majai staiga pasitraukė iš savo gyvenviečių, palikdami viską "Dievo valiai". Jų vietos

užėmė toltekų tauta, kuriems majai davė vardą Itzá. Būdinga, kad toks tautų slinkimas vyko,ėjo iš šiaurės į pietus pietų kryptimi. Atsilikusios gi tautos iš šiaurės pasinaudodavo gyvenusių prieš jas tautų palikimais: pastatais, įrengimais. Pavyzdžiui, jų miestuose, kaip Tula Mitla (Grabo Dury), ir kituose, kurie senesni už graikų senienas, rasta vandentiekis, rūmuose — garo pirtys (Sejourne, Laurete, "Explorando en Teotihuacan", Mexico City, 1963; Revista de la Universidad de Mexico, Arcinieegas, German, "Esto pueblo de America", 1945).

ISTORIJA KARTOJASI

(INKŲ IMPERIJA)

Senoji inkų imperija užėmė vidurinę dalį Pietų Amerikos, Andų kalnuose prie Pacifiko, su centru Cusco lygumoje — El Valle de Cusco, apytikriai skaitant daugiau kaip 800 kvadratinų mylių ploto. Ji nai aukščiausiam išsivystymo laipsnyje buvo imperatoriui Pachacuti viešpatavanti.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite
Dienraštį
"NAUJIENAS"

JAUNIMO SKAITINIŲ KONKURSAI

JAV LB švietimo taryba skelbia konkursą parašyti jaunimui tinkamą literatūrinį veikalą (romaną, apysaką, novelę). Veikalas turi būti skiriamas paaugliams ir neturintis kaip 150 mašinėlės rašytų puslapių. Laimėtojai skiriami 1,000 dol. premija. Rankraščius, pasirašytus slapto vardu ir į atskirą vokelį įdėjus savo tikrąjį pavardę, adresą bei telefoną atsiųsti iki 1974 metų gruodžio 31 d. Jaunimo skaitiniam ruošti komisijos pirmininkei šiuo adresu: Stasys Petersonienė, 2534 W. 40th Street, Chicago, Ill. 60632.

JAV LB švietimo tarybos Jaunimo skaitinių ruošimo komisiją 1973-76 m. sudaro šie asmenys: Danutė Bindokienė, Stasys Dziugas, Agnė Kizienė, Dalia Kučė.

nienė, Elvyra Narutienė ir Stasys Petersonienė.

JAV LB švietimo taryba

Prasymas lietuviams šachmatininkams

Visoje Amerikoje ir Kanadoje yra daug gabių lietuvių šachmatininkų mėgėjų. Kilo gyvas reikalas apjungti visus lietuvių šachmatininkus bendrai veiklai. Reikia padidinti lietuvių šachmatininkų klubų skaičių, palai-kyti tampaesnius tarpusavio ryšius, ruošti suvažiavimus, tarpusavio turnyrus ir turėti tikslia lietuvių veikimo informaciją.

Salfas šia mintimi seniai susidomėjo. Jis prašo lietuvių šachmatininkus entuziastus susiburti. Dabartinis Chicago šachmatininkų klubo pirmininkas, Dr. K. Valdis, Salfio įpareigo- tas, mielai sutiko imtis šio darbo ir prašo visus Amerikos ir

Kanados šachmatininkus bei jų klubus atsiliepti šiuo adresu: Mr. K. Valdis, 7051 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, arba telefonuoti 312 737-7200 arba 312 737-8534.

Ryškios sužinoti, kiek esame, o vėliau parodysimės, ką galime. Iš anksto dėkingas.

K. Valdis

TRUMPAI

— Vyskupas Ant. Deksnys, Europos lietuvių vyskupas, vasario 17 d. 10 val. atnašaus mišias Lietuvos intencija šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje. Pamokslą sakys kun. Kęstutis Trimakas. Per mišias giedos solistė Roma Mastienė, Dainavos ansamblis, diriguojant Audronei Simonaitytei, vargonais groso Mary Mondekaitė - Kutz. Prieš bažnyčią gauta didelė mokyklos aikštė automobiliams pastatyti.

— Vladas Butėnas, aktyvus lietuviškos spaudos bendradarbis, laimėjo LKM akademijos žurnalistikos premiją — \$1,000. V. Butėnas (VI. Ramojus) yra parašęs kelias knygas apie Lietuvos partizanų kovas. Žurnalistikos premiją įsteigė kun. dr. J. Prunskis ir ji skiriama tik katalikiškos spaudos bendradarbiams.

— Rūta Bobelytė, dr. Kazių ir Dalios Bobelių duktė, savanorio pulk. Bobelio anūkė, Nepriklausomybės akto signataro Jono Vileišio proanūkė, Vasario 17

d. 2 val. p. p. Marijos Aukšt. mokykloje ruošiamam minėjimui perskaitys Nepriklausomybės Aktą.

— Lucele Biržvilkenė, gyv. Braitonparko apylinkėje, papasakojo, kad praėjus šeštadienį, vakarop, laukiant autobuso prie 40 ir Archer gatvių, ją užpuolė du kudioti vaikinai. Atėmė rankinuką, kuriame buvo apie 15 dol., namų raktas ir kitokių smulkmenų.

— Janina Petraitienė ir jos vyras Antanas iš East Chicago, Ind., palaikydami giminytės ryšius ir prisidedami prie Naujienų platinimo bei naujų skaitytojų vairo, užsakė dienraštį vieneriems metams savo mišiam broliui ir svogerai Zigmantui Stankui, gyv. Hammond, Ind., jo besieratinčio gimtadienio proga. Naujasis mūsų skaitytojas p. Z. Stankus yra gimęs Mariampolės mieste, Amerikoje išmoko vandeninio specialybės darbus ir jais sėkmingai verčiasi, nepamiršdamas savo gimtojo krašto ir Amerikos lietuvių gerųjų papročių. Naujienų vadovybė dėkinga J. ir A. Petraitėms už Naujienų parinkimą dovanai mišiam savo giminei.

— Augustas J. Galeckas iš Marquette Parko apylinkės platinimo vairo proga užsakė Naujienas 6 mėn. Malonu pareikšti, kad mūsų skaitytojai ir nauji prenumeratoriai yra patys jautriausi įvykiams ir įvykiams gyvenimo linkmėms, svarbioms išsivijoms, Lietuvos ir Amerikos atečiai. Jie jas sutinka sąmoningai, analizuodami ir reaguodami, o nuo tokių akcijų ir nusistatymo priklauso ateitis. Vis didėjanti naujų skaitytojų banga rodo ženklus, kad demokratija išsilaikys bendrai visų lietuvių gerovei.

— Joana ir Benny Kaveckiai, Columbus, Georgia, palaiko nuolatinius ryšius su Naujienomis laiškučiais įvairiomis progomis. Pagirdami Naujienas ir kalendorių jie atsiuntė 2 dol. dovaną. Malonu, kad jie nepamiršta saviekiški toli nuo jų gyvendami.

— A. a. Juozas Čepauskas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas, savanoris, mirė 1973 m. gegužės 3 d. Kaune. Nepriklausomybės laikais J. Čepauskas gyveno Užvenčio miestelyje. Antru kartą rusams okupavus Lietuvą, jis buvo ištremtas 10-čiai metų į Irkutską. Atlikęs bausmę, grįžo į Lietuvą, apsigyveno Kaune, kur ir mirė.

— Juzė Morkūnienė iš Marquette Parko apylinkės, pradedama prenumeratorė, atsiuntė vėjui 10 dol. dovaną.

— Prof. Mečys Mackevičius, Lackport, Ill., kalendoriaus proga atsiuntė vėjui 5 dol. dovaną.

— Pirmą sykį įvairūs lietuviškos muzikos rinkiniai — pramoginės, liaudies dainų, kaimo ir daug kitų randami 8-track stereo tape cartridge — \$6.95, ir cassettes — \$5.95. Pilnam sąrašui rašykite Anatole Productions, Inc., 5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636, Tel. (312) 778-2100. (Pr.)

— Lietuvos Agromonų Sąjunga ruošia ŽEMĖS ŪKIO AKADEMIJOS DOTNUOJE 50 METŲ SUKAKTIES MINĖJIMĄ CHICAGOJE š. m. SPALIO 12 d. Kviečiame visus laisvame pasaulyje gyvenančius mokomojo personalo narius ir baigusius agromonus, miškininkus, bei visus joje studijavusius dalyvauti. Minėjimo programa bus paskelbta vėliau.

— "Lietuvos Universitetas" (1579—1803—1922) — vienkartinė monumentalinė knyga — Lietuvos aukštųjų mokyklų istorija — gaunama Margajiuose, Teroroje, Vaznelių prekyboje arba užsisakyti: "Lietuvos Profesorų Draugija, 621 Wellington, Chicago, Ill. 60657. Kaina \$15.00. (Pr.)

HELP WANTED — MALE

Darbininkų Reikia

LATHE OPERATOR

Requirement setup and operate small engine lathe in metal fabrication. Highly diversified work. Good working skills and habits required. Hours 8 A. M. to 4:30 P. M.

CALCO

205 FACTORY
ADDISON, ILL.
543-6996

An equal opportunity employer

FACTORY WORKER

Responsible setup and operate punch presses. Mathematically check material quantities, ship and receive duties. Advancement for qualified person in small plant. Verifiable record. After 9:00 A. M. Must speak English. Tel. RA 6-5736

MASINISTAS

Patyręs įvairiuose darbuose. Nuolatini darbas. Blue Cross apdrauda. Aikštė automobiliams.

KREIPITIS:

1375 W. LAKE STREET

LATHE OPERATOR

Engine and tool rm. machinist.

Top pay, benefits.

Experienced.

ADDISON

543-2010

SETUP MEN

Punch press, punch brake, spot weld. Experienced with short runs. Permanent work. Excellent benefits.

ALKCO MFG. CO.

4224 N. LINCOLN

248-9700

MACHINIST

Minimum 3 years experience to learn tool making.

3218 W. MONTROSE

588-6525

MACHINIST

AND ALSO TRAINEE
Job Shop experienced machinist. Steady work. Overtime. Company benefits.

Top pay for qualified machinist.

460 NO. UNION

SE 3-7888

EKSTERMINATOR

Full time, 5 1/2 day week. Must have car, northwest and west suburban route. Immediate opening.

664-1686

HELP WANTED — FEMALE

Darbininkų Reikia

DEPENDABLE WOMAN WANTED
General housework. 5-room apartment. Central Evanston. Near bus or train. 1 day per week. Steady. Good pay. References.
864-3594 Mornings 8—10 A. M.
Evenings 4—8 P. M.
Some English necessary.

PERSONAL

Asmenų laiško

IESKAU savo buvusius kaimynus — JONĄ NAUBURĮ ir KAZIMIERĄ MACIAUSKĄ, abu gyv. Kanadoje. Prašau atsiliepti arba žinancius pranešti: Mr. TONY SURVILA, R. 1, 102ND AVE. ALLEGAN, MICH. 49010

— Del sandėlio likvidacijos didelis įvairių importuotų iš Vokietijos prekių išpardavimas nuostabiai žemomis kainomis. Pav. moteriški batukai pradedant \$1 porai, vyr. kelnės 1-mos rūšies medžiagos \$5.00 ir t. t. Vokiškos knygos už pusę kainos. Krautuve atdara 7 dienas savaitę, sek. nuo 1 iki 5 val. Kalbame lietuviškai. Norden Imports, 3111 No. Lincoln Ave. Tel. 248-2646 arba 248-2647. (Pr.)

— Chicago Lietuvių Taryba maloniai kviečia visus lietuvių dalyvauti Vasario 16 minėjime, kuris įvyks š. m. vasario mėn. 17 d. 2 val. p. p. Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Aukas prašome siųsti išdinin- kui Vladiui Šoliūnui, 6715 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. (Pr.)

— Pensininkų susirinkimas. Vasario 10 d., sekmadienį, 1:30 val. popietį Lietuvių Pensininkų Sąjungos narių susirinkimą Gintaro švėtinėje, 2548 W. 69 St., Chicagoje, kviečiame atvykti narius ir norinčius į sąjungą įsirašyti pensininkų amžiaus asmenis. Po susirinkimo kavutė. Pensininkų S-gos Valdyba (Pr.)

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ŽEMAIŠIAMS MENESINIAMS IŠSISUKIJA
DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — PRospect 8-2233

NEGALIMA SVAJONĖ

Tikras Brighton Parko gražuolis — beveik naujas tik gerės konstrukcijos bei statybos 6 1/2 kambarių namas su 4 patogiais miegamaisiais, pačiam aukšte, patrauklia virtuve ir valgomuoju joje, taip pat imonuotomis virimo ir kepimo krosnimis, 2 pilno dydžio voniomis ir puošniais įrengtų beismantų. Visa tai parduodama už stebuklingai žemą tik \$28,900 kainą. Lai jūsų vaikai būna laimingi. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

MŪRINIS 5 METU. 6 butai po 4 kambarius, art. 80-tos už Ciero. Geras investavimas.
REAL ESTATE TEL. 8-6916.

SAVININKAS IŠVYKSTA

IS MIESTO
ir parduoda prie 69-tos ir Western Avenue 8 metu senumo 5 1/2 kambarių mūrinių namų su 3 miegamaisiais, ažuoliniomis durimis ir mediju, pušiu įrengtu beismantu.
Tel. PR. 6-7090

67-TA IR KILBOURN

5 1/2 kambarių namas su 3 miegamaisiais, pačiam aukšte, patrauklia virtuve ir valgomuoju joje, taip pat imonuotomis virimo ir kepimo krosnimis, 2 pilno dydžio voniomis ir puošniais įrengtų beismantų. Visa tai parduodama už stebuklingai žemą tik \$28,900 kainą. Lai jūsų vaikai būna laimingi. Skambinkite stebukladariui. Skambinkite MICHAEL'S dabar. Kalbame lietuviškai.
254-8500

REAL ESTATE — OUT OF TOWN
Nuosavybės — kitur

PARDUODAMAS

25 VIENETU LIETUVIŠKAS
MOTELIS
Phoenix'o mieste, Arizonoje. Del informacijų kreipkitės į:
ANGELA MOTEL
M. DAMBRAUSKAS
2144 W. BUCKEYE RD.
PHOENIX, ARIZ. 85009
TEL. 602 — 252-1265

BUSINESS CHANCES

Biznio Procs
PARDUODAMA
FRANKI (HARDWARE)
IR DAŽU KRAUTUVE
Parduoda patį savininkas. Gerai iš- vertytas biznis. Projeje vietos prie 63-tos ir California. 6 1/2 kam- baris 2-me aukšte. Gazu šildymas pil- nas beismantas, mūrinis garažas.
45,000 morkiųjų balansas.
TEL. 476-9355

DEL MIRTIES PARDUODAMAS 24 kambarių neilgas, patalys prie Mid- way aerodromo. Tel. 767-9292 tarp 9 ir 6 val. išskiriant sekmadienius.

Federaliniu ir valstybės neimam- mokesčių apskaičiavimas
INCOME TAX
Nekilnojamo turto pirkimas pardavimas
REAL ESTATE
Prašų palidijimas
NOTARY PUBLIC
Draudimo Informacijos
INSURANCE
ŠIMAITIS REALTY
2951 W. 63 St. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

D E M E S I O
62—80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$104 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
573-8775

BIZNIERIAI KURIE GARSINASI
"NAUJENOSE" — TURI GERIAUSIA
PASISEKIMĄ BIZNJE

BUTŲ NUOMAVIMAS, IVAIRŲS
DRAUDIMAI, NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS — PAR-
DAVIMAS.

BALYS BUDRAITIS
BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

NORITE PIRKTI
AR PARDUOTI NAMĄ?
SUSISIEKITE SU
CONNIE DAGS
FIRESIDE REALTY —
TEL. 585-2064
Čia būsite užtikrintai sąžiningai
aptarnauti.

ČIA NAMAI GERI

2 BUTŲ MŪRAS Marquette Par- ke. Moderni virtuvė, įrengtas beis- mantas, naujas gazu šildymas, aliu- minijaus langai, geležinė tvora, ga- ražas. \$30,500.

MARQUETTE PARKE 7 kambarių 1 1/2 aukšto namas su garažu, 30 pė- du lotas, 2 vonios. Gazu šildymas. \$19,600.

ARTI MŪSU VISU — modernus 12 m. mūras, įrengtas beismantas. Ga- ražas. Karpetai. \$21,700.

MARQUETTE PARKE 1 1/2 aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 miegamais ir kitas aukštai tinka vienai didelei arba 2 artimom šeimom gyventi. \$21,500.

TVIRTAS APARTAMENTINIS MŪ- RAS. Arti Kedzie — pora bloku nuo parko. Naujas gazu šildymas. Sva- riai nudažytas. \$16,000 pajamų. Kai- na \$69,000.

4 BUTŲ GRAŽUS MŪRAS arti vienuolyno. Naujas gazu šildymas. Alum langai. Karpetai. 3 auto mū- ro garažas. \$42,000.

PLATUS VERTINGAS LOTAS Mar- quette Parke. Kaina \$9,900.

VALDIS

REAL ESTATE

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

NEPAPRASTAS PIRKINYS
Modernus bunsalew tinka bet ku- tiai šeimai. Geraiusia vieta Marquet- te Parke. Tuoj galima užimti. Su- mažinta kaina visu ketinėjui jo ver- tės, kadangi reikia skubiai parduoti.

ŠIMAITIS REALTY

2951 W. 63rd St. (Prie Sacramento)
Tel. 436-7878

BUILDERS AND CONTRACTORS

Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irenių mieste ir užmestę naujus ir netstatat senus visu rūšių namo ap- šildymo pečius, air-conditioning, van- dens boilerius ir stogu rinas (gutters). Dirbu greit, sąžiningai ir garantuoti.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

PLUMBING & HEATING

Service 24 hours

10305 So. St. Louis

Tel. PR 9-2955

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Cia automobiliai išvynami ir nuda- zomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebranzios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888

Anicetas Garbačiauskas, sav.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS,

KURIE GARSINASI

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

"NAUJENOSE"

NAUJOJI GOLD COAST INN

Gerai lietuvių ir amerikiečių maistas yra mūsų specialybė. Priimami užsakymai grupinėms sveikoms gimtadienių, laidotuvių ir kitomis progomis, pasirenkant geriausią šefmos stiliaus maistą ir gėrimus.

LARRY IR BEA LAURIAN

Naujieli Savininkai

2525 West 71st Street. Chicago, Ill. 60629. Tel. HE 4-4149

MOVING — Apdraustas perkraustymas

Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujais kraustymo įrankiais. Ilgų metų patyrimas.

AL NAUJOKAITIS

2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Vytautas ŽUKAUSKAS — MARIA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629. • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas įvairių prekių.

AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737

3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320

Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai sertifikatai.

V. VALANTINAS

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ 1974 M.

American Travel Service Biūras šiais metais yra suorganizavęs 10 grupinių kelionių į Lietuvą. Tai yra kelionių biūras